RIIGIKANTSELEI

Riigikogu juhatus

Meie: 19.11.2026
nr 7-2/26-01836-3

Eesti seisukohad riigihankelepinguid ja kontsessioone käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse eelnõu kohta

Austatud Riigikogu juhatus

Edastan Vabariigi Valitsuse 19. novembri 2026. a istungil heaks kiidetud järgmised Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse riigihankelepingute ja kontsessioonide kohta, millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2014/23/EL, 2014/24/EL ja 2014/25/EL ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 1370/2007, (EL) 2023/1542, (EL) 2024/1157, (EL) 2024/1252, (EL) 2024/1735, (EL) 2024/1781, (EL) 2024/2847, (EL) 2024/3110 ja (EL) 2025/40 ning direktiive 2008/98/EÜ, (EL) 2019/882, (EL) 2022/2381, (EL) 2023/1791 ja (EL) 2024/1760 (riigihangete määrus; COM(2026) 590), eelnõu kohta:

1.1. Eesti toetab riigihangete regulatsiooni tegelikku lihtsustamist ja halduskoormuse vähendamist, lähtudes andmete ühekordse esitamise põhimõttest, piiriülesest elektroonilisest kontrollist ning registrite koostalitlusvõimest.

1.2. Eesti toetab suurema õigusselguse ja lihtsustamise eesmärgil kolme riigihankedirektiivi ühendamist üheks õigusaktiks, kuid eelistame jätkata liikmesriigile paindlikuma direktiivi vormiga, mitte komisjoni pakutud otsekohalduvat määrust.

1.3. Eesti toetab hankijate kaalutlusõiguse ja hankelepingute muutmise paindlikkuse suurendamist, sest see võimaldab paremini arvestada hankija vajadustega ja reageerida muutuvatele oludele.

1.4. Eesti toetab kvaliteedikriteeriumide kasutamise suurendamise eesmärki koos võimalusega asjakohastel juhtudel kohustuslike kvaliteedikriteeriumide rakendamisest kõrvale kalduda. Eesti ei toeta üldiste kohustuslike 30% või 50% kvaliteedikriteeriumide miinimumkaalude kehtestamist. Kvaliteedikriteeriumide osakaal peab lähtuma hanke esemest, turuolukorrast ja hankija tegelikust vajadusest.

1.5. Eesti toetab selgeid ja proportsionaalseid julgeoleku-, tarnekindlus- ja päritolumeetmeid, mis võimaldavad hankijatel põhjendatud strateegilistes sektorites eelistada Euroopa Majanduspiirkonna ja usaldusväärsete partnerite ettevõtjaid, tooteid ja tarneahelaid.

Stenbocki maja / Rahukohtu 3 / 15161 Tallinn / Estonia / registrikood 70004809
+372 693 5555 / riigikantselei@riigikantselei.ee / www.riigikantselei.ee

1.6. Eesti toetab probleemipõhist, etapiviisilist ja paindlikku innovatsioonihangete menetlust ning turukonsultatsioonide kasutamist, et laiendada võimalike lahenduste ringi, vähendada innovaatiliste lahenduste hankimise riske ning soodustada nende tegelikku kasutuselevõttu.

1.7. Eesti toetab jätkusuutlikku hankimist, kui nõuded on konkreetse hanke puhul asjakohased ja proportsionaalsed ning arvestavad turu valmisolekut, konkurentsiolukorda ja sektori eripära.

1.8. Eesti peab vajalikuks säilitada energia-, transpordi-, vee- ja muude võrgustikusektori ja kriitilise taristu hangete eripära arvestavad paindlikud hankereeglid.

1.9. Eesti leiab, et olulised turulepääsu, julgeolekut, päritolu, kestlikkust ja hankijate kohustusi puudutavad küsimused tuleb sätestada riigihangete põhiõigusaktis.

1.10. Eesti peab vajalikuks selgeid üleminekusätteid, piisavat üleminekuaega ja praktilist rakendustuge. Digitaalseid lahendusi puudutavate nõuete kohaldamiseks peab pärast vajalike rakendusaktide ja tehniliste nõuete vastuvõtmist jääma vähemalt kaks aastat ettevalmistusaega.

1.11. Eesti leiab, et alla rahvusvahelise piirmäära jäävate hangete andmekogumisnõuded peavad jääma liikmesriikide pädevusse ning vaja on suurendada paindlikkust, mis võimaldaks arvesse võtta liikmesriikide erinevaid valitsemismudeleid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik

Lisad:
1. Seletuskiri
2. Lisa Huvigrupid
3. Lisa Kaasamise tabel
4. Riigihankete määruse eelnõu
5. Riigihankete määruse eelnõu lisad

Teadmiseks:
Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjon

Sandra Metste
Sandra.Metste@riigikantselei.ee